

dalezio, Cæcilio, Hefichio, & Eufragio, quorum primus Ufuardo teste *in martyrologio Id. Maii*, multis exantlatis laboribus mortem oppetiit Acci, alter Vergi, tertius Abulæ, quartus Urçi, quintus Eliberri, Sextus Carthesæ, ultimus Eliturgi. Lemovicenses etiam Martialem suum a PETRO accepisse volunt, Frontonem Petragoricenses, Pancratium & Peregrinum Siculi, Romanum Nepesini, Syrum Papienses, Patram Pennenses, S. Herculanium Perusini, Britium Spole-tani, Epaphroditum Tarracinenfes, Aspergum Neapolitani, Patrobam Puteolani, Priscum Capuani, Marcum Galilæum Atinenses, Cletum Rubenses, Justinum Sipontini, Photinum Beneventani, Sabinum Abellinenses, Amassanum Tarentini, Perinum Pisani, Paulinum Lucenses, Romulum Fesulani, Volaterrani, Pistorienses, Brixienfes, & Bergomenfes: ad summum vix ulla est antiqua præsertim Italia civitas, quæ non aliquem S. Petri discipulum veluti primum suæ Ecclesiæ Episcopum colat ac veneretur. Verum & hæc quoque aliis discutienda libentissime relinquimus, & quod ad finitimam Romæ Tusciam spectat, de *primis Florentinorum Apostolis* Romulo, Paulino, & Frontino, accurate copioseque disputavit, vir apprime doctus Petrus Franciscus Foggini in *exercitatione* xiv. egregii sui operis *de Romano Divi Petri itinere & Episcopatu* anno 1741. in lucem editi.

CAPUT I.

De nonnullis a D. Petro Romæ gestis in genere.

ANtequam de monumentis ad gesta cultumque Principis Apostolorum in Urbe pertinentibus, singillatim sermonem instituum, non inopportunum esse cenfeo, & alia quædam *in genere*, leviterque perstringere, quæ ab eodem D. Petro gesta esse Romæ, non levis est fama. Et primo, quod S. Apostolus uxorem duxerit, dubitandi locum non relinquunt Evangelistæ, qui Petri socrus meminerunt, Lucas *cap. iv. vers. 38.* Matthæus *cap. viii. vers. 14.* &c. Ex veteri autem traditione addit Clemens Alexandrinus apud Eusebium *hist lib. 4. cap. 24.* Martyrii gloriam adeptam eam esse, sanctissimumque conjugem suum ad pugnam habuisse exhortato-

rem;

rem: quod quidem Romæ contigisse, etsi traditio diserte non docet, probabile tamen inprimis est, quum eo loci potissimum sævierit Neronis immanitas, & diutius degerit vir Sanctissimus, quem ut sororem eam circumducere consueviffe, haud foret ineptum suspicari. Utrum vero filios ex ea suscepit, uti quorundam scriptorum sententia est, nullo probari nequit certo monumento; etsi probabile id quoque fieri potest ejusdem Clementis Alexandrini testimonio, qui veluti rem aliquam satis notam narraret, ait: Πέτρος μὲν γὰρ καὶ Φίλιππος ἐπαυδοῦσάντο: *Petrus enim & Philippus filios procreavit.* Martyrologia Kal. Jun. Petronillam quandam commemorant, quam & martyrem & PETRI filiam dicunt: sed saniores critici, non natura, Apostoli filiam fuisse volunt, sed spirituali adoptione, ut etiam Marcum PETRUS *filium suum* vocat epistola 1. Sanctæ Petronillæ historiam Acta SS. Nerei & Achillei pluribus prosequuntur, & a PETRO paralytis morbo liberatam volunt: sed narrationi haud facile, ut puto assentietur qui noverit, paralyticam filiam a PETRO valetudini restitutam fuisse, in apocryphis scriptis a Manichæis receptis invenisse scriptum, sanctum Augustinum.

Restat ut de PETRI colloquio Romæ cum Philone habito, aliquid subjungamus. Non desunt profecto, qui fictitium judicent: verumtamen quum ex eo solum id probent, quod sub Claudio PETRUM Romam non fuisse crediderint, nihili eorum facimus auctoritatem. Eusebius *hist. Eccles. libro 2. cap. 15.* Hieronymus in *Catal. cap. xi.* alique ut certum illud tradunt, nec viri doctissimi, mendacii temere insimulandi. Illud affirmare non ausim, quod addit Photius in *Biblioth. codice 105.* Philonem scilicet Christianis etiam sacris initiatum fuisse, & ab his dolore quodam & iracundia tandem descivisse. Antiquorum silentium, Photii mala fides nemini ignota deterrent. Sanctus Hieronymus luculenter asserit, se inter Ecclesiasticos scriptores Philonem recensuisse hac una de causa, quod in nostrorum laude versatus sit, Hæc olim satis communis persuasio, & constans insuper facta, quod non solum cum PETRO Romæ collocutus fuerit, sed etiam quod PETRI amicitiam coluerit, Photianæ narrationi ansam præbuisse videtur.

Sed jam ad ipsa SS. Apostolorum Romana monumenta singillatim enumeranda accedamus, sive potius (ut Caii

secundi Ecclesie seculi scriptoris utar verbis) eorum , qui istam Ecclesiam suo sermone & virtute stabiliverunt , trophaea perspicue ostendamus , atque explicemus .

CAPUT II.

De Altare Confessionis in Basilica Vaticana .

Confessionis S. Petri nomine vocatur locus ille sub Altare majore Basilicæ Vaticanæ , in quo venerandum Principis Apostolorum Corpus conditum est . De hac Confessione , etiam multa accurate collegerit Conradus Janningus Jesuita in Commentario , quem de eadem Basilica singulisque ejus partibus conscripsit ediditque in *Actis Sanctorum mensis Junii tom.7. (a)* , nonnulla tamen veterum Scriptorum testimonia ad eandem Confessionem pertinentia heic ex Turrigio referre , non inopportunum existimavi .

Acta quæ sub Lini Papæ nomine circumferuntur , hæc habent „ Cum in Cruce sic affixus (Petrus) martyrium „ consummasset , a Marcello Presbytero ejus corpus curatum aromatibusque conditum magnificentissime more regio , ne dum Judæo , traditur sepultura „ . Liber autem Pontificalis : „ Sepultus est Petrus in via Aurelia in templo Apollinis (juxta locum ubi crucifixus est) juxta Palatium Neronianum in Vaticano , juxta territorium triumphale „ . Quare in lectionario vetustissimo Bibliothecæ Vaticanæ ante annos fere mille exarato legitur : „ PETRUS „ reddidit spiritum &c. Marcellus non expectata alicujus „ sententia propriis manibus deposuit corpus ejus & lavit „ de vino optimo , de myrrha etiam & mastica & aloe , „ & stacte & folio cum aromatibus eum ex omni parte „ lini-

(a) Notandum, eundem Janningum loc. cit. duo MSS. opuscula edidisse, ex quibus plura decerpit Franciscus Maria Turrigius in laudato opere de *Sacris tropheis Romanis*, quo nos præcipue utimur in hac monumentorum Appendice contexenda. Exhibet autem primum opusculum *Petri Manlii* seu

Manlii historiam sacram, videlicet antiquæ Basilicæ Vaticanæ cum præfatione ad Alexandrum III. Pont. Max. collectam ex antiquis monumentis sub medio sæculi XII. In altero opusculo continentur *Mapheæ Vegii* Laudensis libri quatuor de *rebus antiquis memorabilibus S. Petri*, Romæ compositi anno 1457.

„ linivit , melle quoque optimo replevit sarcophagum , „ atque in corpus ejus sarcophago conditum collocavit „ . Et in Breviario Romano sub die XVIII Novembris habetur , quod „ inprimis semper fuit insignis ea Vaticani pars , „ quam S. Petri Confessionem appellant , &c. Locum Principis Apostolorum sepulchro consecratum , summa religione ac pietate venerabantur „ . De hac Vaticani parte cecinit Prudentius , dum ait .

„ Dividit ossa duum Tiberis sacer ex utraque ripa
„ Inter sacrata dum fluit sepulchra .
„ Dextra Petrum regio tectis tenet aureis receptum
„ Canens oliva & murmurans fluente .

Profecto S. Maximus Episcopus , in serm. primo de D. PETRO , rationem reddens quare Christus Dominus voluerit corpora SS. Apostolorum Romæ requiescere , subdit . „ Hi vero Beatissimi PETRUS & PAULUS , qui Sacramentum cœlestis Regni uno spiritu prædicantes , sub unius „ passione diei doctrinam suam pio sanguine & morte fortissima consecrarunt , qui etiam tamquam Ecclesiarum „ omnium Principes facti , dispensatione cœlesti Romam petentes sacratissima sua corpora in illius urbis arce conderent , quæ totius orbis obtinuerat principatum , quantum potentiam virtutis suæ Christus ostendens , ubi „ mundus caput habebat Imperii , ibi regni sui Principes collocaret „ . Demum de Altare Confessionis S. Petri hæc habet Tiberius Alpharanus Vaticanæ Basilicæ clericus Beneficiatus in suo libro MS. de eadem Basilica . „ Quod quidem „ Altare nullus unquam summorum Pontificum ausus est „ aperire , vel proprio loco remove , scientes antiquissimam venerandamque PETRI Sedem insimul & sepulchrum „ extitisse , &c. „ Et paullo infra : „ In hoc loco ante Constantinum B. PETRI confessio , Ecclesia sive Oratorium , „ PETRIQ. prima in Urbe Sedes , & successorum ejus erat , „ in quam Christiani omnes ad divina audienda , & sacrosancta percipienda conveniebant „ . Sed de PETRI veneranda Confessione jam satis . Qui enim plura de ea scire desiderat , præter laudatum Janningii Commentarium de Basilica S. PETRI tom. VII. *Actor. mensis Junii* , adeat Onuphrii Panvini , Marci Attilii Serrani , & Joannis Severani libros de *septem Urbis Ecclesiis* , Pompejum item Ugonium de *stationi-*

vionibus Romanis, nec non Philippum Bonannium in *hist. templi Vaticani* Romæ edita an. 1696. & 1700.

CAPUT III.

De Cathedra lignea S. PETRI.

Cathedram ligneam, quæ in Basilica Vaticana servatur & colitur, eam ipsam esse, in qua Princeps Apostolorum PETRUS sedit, quum primum Romæ gentibus Evangelium prædicaret, & summi Pontificis munia obiret, Franciscus Maria Phoebeus elapso seculo ostendere conatus est, peculiari dissertatione de ejusdem Cathedræ identitate, deque antiquitate & præstantia solemnitate Cathedræ Romanæ in lucem edita anno 1666. & Alexandri VII. Pontificis Maximi, qui nuper eandem S. PETRI Cathedram magnificentissimo ac plane admirabili æneo opere decorandam exornandamque curaverat, nomini merito inscripta. Porro de eadem Cathedra ante Phœbeum egerat Franciscus Maria Turrigius in vernaculo opere de *Sacris trophæis* cap. xxi. pag. 117. in quo ejusdem lignæ Cathedræ formam ære incisam expressit, quemadmodum postea tum a laudato Phœbeo, tum etiam a Bollandi sociis tom. v. Sanctorum mensis Junii de eadem Cathedra differentibus in *Analectis de SS. Petro & Paulo*, factum est.

Refert hæc Cathedra juxta Phœbeum l.c. illius generis sellam, quæ apud Romanos *Curulis* dicebatur (a), eamque varia

(a) *A curru*, inquit Isidorus lib. 20. cap. 31., *curules* nominatæ, in quibus magistratus majores (hoc est Ædiles, Prætores, & Consules) jura veddebant, & C. Bassius apud Aul. Gellium lib. 3. cap. 18. *Senatores*, dicit, in veterum ætate, qui curulem Magistratum gessissent, *curru solitos*, in *Cuviam* vebî honoris gratia, in qua sella esset, supra quam considerent, que ob eam causam curulis appellaretur. Hæc vero obiter notan-

dum, apud Romanos, teste Plutarcho in Marii vita, duos Ædilium ordines fuisse, quorum alter sella, quæ curvos haberet pedes, utebatur, in qua sedens jus dicebat, huicque Magistratus nomen & dignitas competebat; inferiorem alterum, quem popularem, ut Rosinus asserit *Antiquitatum Romanarum* lib. 7. cap. 24. vocare consueverant. Olim autem magno in honore hujusmodi sellas fuisse, nemo est adeo antiquarum rerum hospes ac pe-

varia eburnea signa adornant, & icunculæ antiqui operis; & licet hujus formæ Sellas curribus imponi mos esset, interdum tamen a sellariis, idest sellarum bajulis, humeris sublimes portabantur, ut scribit Procopius de bello Wandalico lib. 2. ubi loquens de Belisario triumphum agente: *Belisarius*, inquit, *Curuli sella humeris captivorum invehctus est*. Porro hujusmodi curulibus sellis gestatoriis, non solum ethnici Pontifices Maximi apud veteres Romanos utebantur, sed etiam antiquiores religionis Christianæ Pontifices, ut bene colligitur tum ex compluribus locis ordinis Romani, tum etiam ex Joanne Stephano *de levat. seu portat. Summi Pontificis*, qui eas vocat *sellas curules Pontificias*, atque ab antiquioribus acceptas esse significat, & in Ecclesiam Romanam olim invehctas: unde Lipponus in vita S. Bernardi lib. 2. cap. 1. „ Qui in parte Catholica erant, inquit, electum „ suum (Innocentium III.) solemniter ordinatum collocarunt „ in Cathedra, & per loca illa, in quibus stationes habent „ ex antiqua consuetudine Romani Pontifices, circumduxere „ Conveniebat proinde PETRO supremo Christianæ Religionis Antistiti illam adhibere a Fidelibus sibi (ut par est credere) Religionis causa delatam.

Et sane, nemo ignorat, vel a primis Ecclesiæ temporibus in more positum fuisse apud Christianos, ut Episcopos, quum e vivis excederent una cum suis Cathedris sepelirent, quas Cathedras, paullo post (Apostolorum Christi præsertim) e tenebris in lucem erutas, ita colerent, ut successores Episcopi quum primum ad illas assumerentur in eis sedere consueverint (a), „ Sane & Jacobi illius Ca-

ac peregrinus, qui ignoret. Quod Ovidio, qui lib. 4. de *Ponto Elegia* 9. cecinit.

etiam signis cælarentur, patet ex

Signa quoque in sella nossem formata curuli

Et totum Numida sculpsit dentis opus. Et iterum.

Conspicuum signis cum premet altus ebur.

Quæ tamen optime convenire variis ex ebore signis & icunculis Cathedræ Vaticanæ, vidimus superius.

(a) Quin immo eorundem Episcoporum cadavera iidem Ca-

thedris imposita, ad sepulturam efferri consuevisse, refert Phœbeus pag. v. laudatæ dissertationis ex quodam Michaelis Leonici sacrarum Cæremoniarum magistrî MS. opere servato in Biblioth.

Harbe-